

У перші роки ХХ століття в Катеринославі одне за іншим з'являються великі будівлі, але тільки одній з них випала честь бути визнаною найкрасивішою спорудою міста – будинку, побудованому купцем Хренніковим.

Володимир Миколайович по своєму походженню й роду занять належав до місцевого багатого купецького роду, а за освітою та призначенням - до української інтелігенції.

Він вчився в Петербурзькому технологічному інституті, по закінченню якого одержав диплом інженера-технолога й "особисте" дворянство. Після інституту Володимир Хренніков поїздив по світу - відвідав Європу, побував в Америці, усмоктуючи в себе прогресивні художні ідеї. Повертаючись додому після тривалої подорожі, відвідав Галичину й Івана Франка, що жив там.

Хренніков вирішив пропагувати українську культуру в камені та в 1910 р. придбав ділянку на розі Проспекту й Першозванівської вулиці (зараз Короленко), де задумав побудувати будинок в українському стилі. Звичайно ж, популяризація українських ідей була не єдиною й, гадається, не головною метою Хреннікова: до того моменту він уже володів у Катеринославі декількома будинками, які здавав в оренду, і вкласти прибуток від них у будівництво ще одного дохідного будинку було розумним розрахунком ділової людини.

Отут знадобились отримані в інституті знання – Володимир Миколайович особисто склав креслення будинку; правда, проектування фасаду доручив іншому фахівцеві – Петру Фетисову.

Фетисов виконав проект фасаду в стилі, що пізніше назвуть українським модерном: шатрові надбудови він зробив схожими на куполи старих запорізьких церков, по обох боках центральної вежі розмістив дерев'яні лоджії, віконним прорізам додав своєрідну конфігурацію, а над ними наніс різнобарвну глазур – українські народні орнаменти. Цінні ради по українських і запорізьких мотивах архітекторам давав дослідник козацтва Д. І. Яворницький.

У день закладки будинку Володимир Миколайович Хренніков власноручно опустив у фундамент срібну пластинку з написом: "Року Божого від Різдва Христового 1910 30 жовтня під час ІІІ Державної Думи закладений цей будинок". На звороті пластини по кутах були нанесені імена спадкоємців, у центрі – план будівництва із вказівкою: "Кут Проспекту - 25 сажнів. Першозванівська вулиця –18 сажнів".

Коли в 1914 р. будинок Хреннікова розгорнув свої двері, його відразу охрестили сенсацією, найкрасивішим

спорудженням Катеринослава, і місцеві жителі ходили на нього любоватися, немов на чудо.

Катеринославським підприємцям і городянам було запропоновано орендувати в ньому приміщення й квартири. Кілька ділків негайно скористалися цією пропозицією: незабаром у будинку відкрився ряд магазинів. У лівому крилі будинку, що виходив на Першозванівську, був обладнений театр "Палас", біля входу в який по вечорах запалювалися електричні кулі.

До 1921-го Володимир Миколайович Хренніков з родиною усе ще залишався в Катеринославі, але під час «радянських чисток» він перебрався в Крим, де проектував і будував млин. Пізніше переселився в Баку, де він, нащадок багатого купецького роду й дворянин, влаштувався інженером на нафтовидобувному підприємстві.

А в цей час у його колишньому будинку, що ще довго по звичці називали по імені власника, активно облаштовувалися громадяни молодої держави. Після Жовтневої революції будинок на перетині проспекту й Першозванівської вулиці був оголошений народним надбанням, тут влаштовувалися більшовицькі мітинги; у декількох кімнатах четвертого поверху наприкінці зими 1919 року роботу розгорнула редакція газети "Зірка".

Після закінчення громадянської війни в будинку Хреннікова розмістили Художній музей.

У роки Великої Вітчизняної війни німці влаштували тут свій кінотеатр - "Вікторія".

Відступаючи в 1943-му, окупанти в числі інших підпалили й будинок Хреннікова. Тільки в 50-х роках будинок був відновлений, після реконструкції в ньому розмістився готель "Україна". Архітектурний вигляд колишнього будинку Хреннікова став набагато бідніший, однак, це не заважає йому, як і раніше, залишатися однією з головних визначних пам'яток нашого міста.